

Kanne 12.2.2008 — Euroopan yhteisöjen komissio v. Portugalin tasavalta**(Asia C-52/08)**

(2008/C 107/22)

*Oikeudenkäyntikieli: portugali***Asianosaiset***Kantaja:* Euroopan yhteisöjen komissio (asiamiehet: H. Støvlbæk ja P. Andrade)*Vastaaja:* Portugalin tasavalta**Vaatimukset**

- On todettava, että Portugalin tasavalta on laiminlyönyt direktiivin 2005/36/EY⁽¹⁾ mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole notaarin ammattiin pääsyn osalta pannut täytäntöön direktiiviä 2005/36/EY, jolla kumottiin ja korvattiin direktiivi 89/48/ETY⁽²⁾
- Portugalin tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

Komissio katsoo, että Portugalin tasavalta on laiminlyönyt direktiivin 2005/36/EY 13 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ole sallinut muiden jäsenvaltioiden notaarien harjoittaa ammattia Portugalissa, jos heillä on oikeus harjoittaa ammattia jossakin jäsenvaltiossa, jossa tämä on säännelty ammatti, tai jos he ovat harjoittaneet tätä ammattia laillisesti jossakin jäsenvaltiossa, jossa tämä ei ole säännelty ammatti.

Joka tapauksessa Portugalin tasavalta on laiminlyönyt direktiivin 2005/36/EY 13 ja 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se vaatii notaariksi pyrkiviltä portugalilaisissa yliopistoissa oikeustieteen alalla suoritetun maisterintutkinnon tai Portugalin lainsäädännössä säädetyn vastaavan akateemisen tutkinnon.

Lisäksi Portugalin tasavalta on laiminlyönyt direktiivin 2005/36/EY 14 artiklan 3 kohdan ja 3 kohdan h alakohdan mukaisia velvoitteitaan, kun se vaatii notaariksi pyrkiviltä ennen harjoittelun suorittamista hyväksytyksi tulemista julkisessa kokeessa, jossa testataan hakijan yleistietoja oikeustieteen alalla.

Komissio katsoo myös, että Portugalin tasavalta on laiminlyönyt direktiivin 2005/36/EY täytäntöönpanon notaarin ammatin osalta.

⁽¹⁾ Ammattipätevyyden tunnustamisesta 7.9.2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY (EYVL L 255, s. 22).

⁽²⁾ EYVL L 19, s. 16.

Kanne 12.2.2008 — Euroopan yhteisöjen komissio v. Itävallan tasavalta**(Asia C-53/08)**

(2008/C 107/23)

*Oikeudenkäyntikieli: saksa***Asianosaiset***Kantaja:* Euroopan yhteisöjen komissio (asiamiehet: G. Braun ja H. Støvlbæk)*Vastaaja:* Itävallan tasavalta**Vaatimukset**

- On todettava, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut EY 43 ja EY 45 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se asettaa Notariatsordnungin (notariaattiasetus) 8 §:n 1 momentissa notaarin ammattiin pääsyn edellytykseksi Itävallan kansalaisuuden
- on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 89/48/EY (tai direktiivin 2005/36/EY) eikä EY 43 ja EY 45 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole pannut tätä direktiiviä täytäntöön notaarin ammatin osalta
- Itävallan tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

EY 43 artiklassa kielletään kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä, joka johtuu lainsäädännöstä sijoittautumisvapauden rajoituksina. EY 45 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan sijoittautumisvapautta koskevan luvun määräyksiä ei sovelleta toimintaan, joka jatkuvasti tai tilapäisesti liittyy julkisen vallan käyttöön jäsenvaltiossa.

Notariaattiasetuksen mukaan Itävallassa saavat notaareina toimia vain Itävallan kansalaiset. Kyseessä oleva säännös merkitsee siten kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää ja sillä loukataan muiden jäsenvaltioiden kansalaisten sijoittautumisvapautta, kun sillä estetään näitä harjoittamasta notaarin ammattia.

Komission mielestä notaarin toimintaan ei sovelleta EY 45 artiklan mukaista poikkeusta, ja sijoittautumisvapautta on siis sovellettava notaarin ammattiin.

Kysymys siitä, mitä EY 45 artiklassa tarkoitettu julkisen vallan käyttö tarkoittaa, olisi yhtäältä liitettävä kansallisella tasolla suoritettuun tulkintaan. Toimintoihin, joita jäsenvaltiossa ei lueta julkisen vallan käyttöön, ei voida soveltaa poikkeuksia silloinkaan, jos samoja toimintoja pidetään toisessa jäsenvaltiossa julkisen vallan käyttönä. Toisaalta EY 45 artiklan tulkittamiseksi olisi julkisen vallan käytön käsite ja laajuus määritettävä yhteisön oikeudessa, ja yhteisöjen tuomioistuimen olisi tulkittava sen merkitystä itsenäisesti ja yhdenmukaisesti. Se, että Itävallan lainsäätävä ja Itävallan tuomioistuimet pitävät notaaritoimintoja lähtökohtaisesti osallistumisena kansallisen julkisen vallan käyttöön, ei merkitse, että nämä toiminnot olisi jo tämän vuoksi jätettävä sijoittautumisvapauden ulkopuolelle suppeamman yhteisön oikeuden mukaisen arvioinnin perusteella. EY 45 artiklan ensimmäistä kohtaa on perusvapauden poikkeuksena nimittäin tulkittava suppeasti.

Yhdentymisen tämänhetkessä tilassa on huomattavan vaikeaa löytää sisällöllinen oikeutus kansalaisuusedellytykselle notaaritoiminnan yhteydessä. Mikään näistä toiminnoista ei edellytä kansalaisuudelle ominaista erityistä suhdetta valtioon, vaikka kyseessä olisikin julkisen vallan käyttö. Yhtä vähän näihin toimintoihin liittyy riski saada aikaan julkista valtaa ja valtion toimivaltaa käyttämällä konflikteja kansalaisten kanssa.

Itävallan tasavallan kansalaisuusvaatimuksen oikeuttamiseksi esittämät toiminnot — oikeustoimien ja sopimusten vahvistaminen, täytäntöönpanolausekkeen lisääminen, oikeudellinen neuvonta sekä Gerichtskommissarin (tuomioistuimen nimeämä notaari, joka hoitaa tietyt oikeudenkäyntiin liittyvät toimenpiteet) toiminnot — eivät riitä EY 45 artiklan soveltamisen oikeuttamiseksi. Siltä osin kuin notaarit ylipäänsä osallistuvat julkisen vallan käyttöön, se tapahtuu vain epäsuorasti. Julkisen vallan käyttöä ei saada myöskään sekoittaa julkisen edun mukaisiin toimintoihin. Julkinen etu ei kuulu välttämättä julkiseen valtaan; toimintoja, joiden tavoitteena on julkinen etu eikä yksittäisten henkilöiden intressit, ei välttämättä suoriteta julkista valtaa käyttämällä. Kun julkisen vallan tosiasiallinen käyttö voidaan siten varata omille kansalaisille, tiettyjä yleisen edun mukaisia toimintoja voidaan harjoittaa myös siten, että ammattiin pääsyä sekä ammattivelvoitteita valvotaan erityissäännöksillä, kuten tapahtuu esimerkiksi ennakoivan oikeudenhoidon alalla.

Komissio on näin ollen sitä mieltä, että mikään niistä toiminnoista, erikseen tai yhdessä tarkasteltuina, joita notaarit Itävallassa harjoittavat, ei merkitse suoraa ja erityistä osallistumista oikeuskäytännössä tarkoitettua julkisen vallan käyttöön.

Kanne 12.2.2008 — Euroopan yhteisöjen komissio v. Saksan liittotasavalta

(Asia C-54/08)

(2008/C 107/24)

Oikeudenkäyntikieli: saksa

Asianosaiset

Kantaja: Euroopan yhteisöjen komissio (asiamiehet: H. Støvlbæk ja G. Braun)

Vastaaja: Saksan liittotasavalta

Vaatimukset

- On todettava, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY 43 ja EY 45 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se asettaa Bundesnotarordnungin (liittovaltion asetus notaareista) 5 §:ssä notaarin ammattiin pääsyn edellytykseksi Saksan kansalaisuuden
- on todettava, että Saksa liittotasavalta ei ole noudattanut direktiivin 89/48/EY (tai direktiivin 2005/36/EY) eikä EY 43 ja EY 45 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole pannut tätä direktiiviä täytäntöön notaarin ammatin osalta
- vastaaja on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudelliset perusteet ja pääasialliset perustelut

EY 43 artiklassa kielletään kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä, joka johtuu lainsäädännöstä sijoittautumisvapauden rajoituksina. EY 45 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan sijoittautumisvapautta koskevan luvun määräyksiä ei sovelleta toimintaan, joka jatkuvasti tai tilapäisesti liittyy julkisen vallan käyttöön jäsenvaltiossa.

Bundesnotarordnungin mukaan Saksassa saavat notaareina toimia vain Saksan kansalaiset. Kyseessä oleva säännös merkitsee siten kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää ja sillä loukataan muiden jäsenvaltioiden kansalaisten sijoittautumisvapautta, kun sillä estetään näitä harjoittamasta notaarin ammattia.

Komission mielestä notaarin toimintaan ei sovelleta EY 45 artiklan mukaista poikkeusta, ja sijoittautumisvapautta on siis sovellettava notaarin ammattiin.